

Griechische Wortstämme, Suffixe und Präfixe

Грек үгийн үндэс, дагавар болон угтвартай үгнүүдийн орчуулга (Etymologie)

ag agog agon	Führen - удирдах, дагуулах Aktion - үйлдэл, хэрэг эхлэх Führung - удирдлага, Takt – давтамж, хэмнэл Tempo - хурд Kampf - тэмцэл Anstrengung - мэрийлт, чармайлт	Agogik - хурд өөрчлөх, Pädagogik – сурган хүмүүжүүлэх ш/ухаан Agonie - амь тэмцэл, Antagonist - эсэргүүцэгч Protagonist - гол баатар Demagoge - хууран мэхлэгч
agor	Markt - зах	Agoraphobie - орчноосоо холдохоос айх
akro	hoch - өндөр, дээд	Akropolis - дээд хот Akronym - товчилбор
aku	hören – сонсох	Akustik - сонсгол зүй
alg	Schmerz – өвдөх, өвчин	Analgetikum - өвдөлт/өвчин намдаагч, Neuralgie - хуян, мэдрэлийн өвдөлт/өвчин, Nostalgie - өнгөрснийг санагалзах
allo	ein(e) andere - өөр	Allopathie - ардын эмнэлэг
amph	beide - хос/хоёул	Amphibium - газар уснаа амьдрагч (хоёр нутагтан)
andro, ander	Mann - эрэгтэй	androgyn - хос бэлэгт, саармаг Android - компьютер, робот (хүнтэй төстэй)
antho	Blume - цэцэг	Anthologie - цэцгийн, сонгодог зохиолын цоморлог
anthrop	Mensch - хүн	Anthropologie - хүн судлал Anthropomorphismus - бүх юмыг хүнтэй адилтгах үзэл Anthroposophie - хүний мэргэн ухаан Misanthrop - хүнийг үзэн ядагч Philanthrop - хүнд сайн
anti-, ant-	Gegen - эсрэг	Antibiotikum - нян эсэргүүцэгч эм
arch archäo	alt - хуучин, эртний	Archetyp - үлгэр жишээ хүн Monarchie - хаант засаг Patriarch - эцгийн эрхт ёс Archäologie - эртний судлал
arithm(o)	Zahl - тоо	Arithmetik - дөрвөн үйлдлийн тооны ухаан
arkt	Norden - хойт	Antarktis - урд туйл Arktis - хойт туйл

aster, astr(o)	Stern - од	Astronomie - одон орон судлал Asteroid - одтой төстэй сансрын жижиг биетүүд
ästhes, ästhet	Wahrnehmung - мэдрэмж	Ästhetik - гоо зүй Anästhesie - мэдээ алдуулах Synästhesie - хос мэдрэмж
athl athlet	Wettkampf - тэмцээн Wettkämpfer - тамирчин	Biathlon - хос тэмцээн Athlet - тамирчин
atmo	Dampf - уур Dunst - униар, манан	Atmosphäre – агаар (хий) мандал
aut(o)	selbst - өөрөө	Automobil - өөрөө явагч Autodidakt - өөрөө сурсан хүн Autopsie - хүүр шинжилгээ Autismus - сэтгэцийн өрөөсгөл хөгжил
bar	schwer - хүнд, төв	Bariton - хүнд өнгө (дуу) Barysphäre - дэлхийн төв цэг
bas	Grundlage - суурь, үндэс	Basidie - суурь мөөгөнцөрүүд
basil	König - хаан	Basilika - хаадын орд, сүмийн байшин
biblio	Buch - ном	Bibliothek - номын сан
bio, -s	Leben - амьдрал, бичил организм	Biografie – намтар Biologie - амин судлал Biorhythmus - амин хэмнэл
chem	schütten – холих, сэгсрэх	Alchemie - үнэт металын тухай хуучны хими
chlor	grün - ногоон	Chlorophyll - нарны нөлөөгөөр үүссэн ногоон өнгө(навч)
chor	Tanzplatz - бүжгийн талбай	Choreographie - бүжгийн дэг
chrom	Farbe - өнгө	polychrom - олон өнгийн
chron	Zeit – цаг, мөч	Chronologie - он, цагийн дараалал
daktylo	Finger - хуруу	Daktyloskopie - хурууны хээний шинжилгээ
dem(o)	Volk - ард, иргэд	Demagogie - хууран мэхлэгч Demoskopie - олон нийтийн санал судалгаа Demographie - хүн амын өсөлтийн зураглал Epidemie - орон нутгийн хязгаарлалттай тархсан тахал, хижиг Pandemie - нийт газар нутгийг хамарсан тахал, хижиг
dendr(o)	Baum - мод	Dendrologie - мод, бут судлах ухаан
derm(a),	Haut - арьс	Dermatologie - арьс өнгөний өвчин судлал

dermato		Epidermis - арьс бүрдэлт
dog	Meinung - үзэл, бодол	Dogma - ягшмал үзэл Dogmatiker - ягшмал үзэлтэн
dram(at)	Handlung - үйл ажиллагаа, арга хэмжээ	Drama - адармаатай явдал (голдуу муугаар төгсөнө) Dramatik - адармаатай явдлын харилцан ярилцаа Melodram - адармаатай явдал (голдуу сайнаар төгсөнө)
drom	Lauf - зам, тойрог	Hippodrom - морин тойрог Motodrom - авто уралдааны тойрог Syndrom - хам шинж
dyn	Macht - хүч, чадал, эзэрхийлэл	Dynamik - хөдөлгөх хүч Dynamit - тэсрэх бодис Dynamo – цахилгаан хүч үүсгэгч Dynastie - үе дамжсан хаанчлал
dys	Schlecht - муу, бус	Dysfunktion - ажиллагаагүй байх Dysenterie - цусан балнад өвчин
ekto	außen - гадаад	Ektoparasit - шимэгч, мөлжигч организм Ektoplasma - ялгарах хий, бодис
endo, ento	innen - дотоод	Endokard - зүрхний дотоод орчин Endoskop - дотоод тандалт endogen - дотоод шалтгаан Entoderm - дотоод салст
erg(o)	Arbeit - хөдөлмөр	Ergonomie - хөдөлмөрлөх болон ажлын байрны хууль заавар
ero(t)	Liebe - хайр дурлал Sex- хүйс	erogen - дур өдөөх цэгүүд Erotomane - тачаангуйн хэтрүүлэг (өвчний хэмжээнд хүрсэн)
erythro	rot - улаан	Erythrozyten - улаан бөөм Erythromanie - улаан өнгө шүтэгч
eu, ev	wohl - сайн, сайхан, leich - хөнгөн	Euphonie – хөөрөл Euthanasie - сайн дураараа үхэхэд үзүүлэх тусламж Eunuch - тайган хүн
gastro	Magen - ходоод	Gastroskopie - ходоодны дурандалт Gastritis - ходоодны дотоод салстын үрэвсэл Gastroenterologie - ходоод гэдэсний эмчилгээ Gastronomie - нарийн хоол хийх арга зүй
gen genes genet	Geschlecht - хүйс Entstehung- гарал, үүсэл	Genozid - арьсний өнгө, гарал, шашин шүтлэг г.м. ялгаварлан аллага үйлдэх Phylogenese - олон төрлийн гарал үүсэл Ontogenese - нэг төрлийн гарал үүсэл
geo	Erde - газар	Geodäsie - газар зүйн хэмжилт, дүрслэлт Geologie - газар судлал

		Geographie - газар зүй Geomorphologie - газар зүйн салбар шинжлэх ухаан , (дээд бүтцийн хэлбэр судлал)
gnos gnom gnot	Erkenntnis - мэдлэг, ойлголт	Diagnose – оношлогоо Prognose - урьдчилан таних, тооцоолох gnomisch – бодьтой Physiognomie - хүний нүүр царайн төрх
gon	Winkel - өнцөг	Polygon - олон өнцөгт Polyglott - олон хэл мэддэг Polygamie - олон эхнэртэй
graph (graf) gramm	schreiben - бичих Geschriebenes - бичмэл	Graphologie - гарын үсэг судлагч Programm – хөтөлбөр Telegramm - цахилгаан мэдээ Telegraf - цахилгаан мэдээний хэрэгсэл
gyn, gynäko	Frau - эмэгтэй	Gynäkologie - эмэгтэйчүүдийн өвчин судлал
häm, hämato,	Blut - цус	Hämoglobin - цусан бөөмлүүр Hämophilie - цус алдах удамших өвчин Hämatologie -цусны судлал Hämolymphe - цусан тунгалага Hämatom - хөх няц Anämie - цус багдалт Hämorrhioden - цагаан мах, шамбарам
hedr, (h) eder	Ort zum Sitzen - уух тусгай суудал, индэр	Kathedr - багшийн суудал, индэр
hel(io)	Sonne - нар	Heliograph - нарны тусгалын бичлэг хийх багаж
helix, heliko	Gewinde - эрэг шураг Spirale - эргүүлэг, мушгиа	Helikopter - сэнст онгоц
hemi	halb - хагас, тал	Hemisphäre - тал бөмбөрцөг Hemiplegie - тал биеийн саатал
hetero	anders - өөр	heterogen - элдэв янзын
hippo	Pferd - адуу, морь	Hippologie - адуу судлал Hippopotamus - мориор шатрын нүүдэл эхлэх
hod, od	Weg- зам	Episode - шалихгүй явдал, нэмэлт зүйл, дараалсан зүйл Methode - арга зам Hodometer - зам хэмжигч
holo	gesamt – нийт ganz - бүтэн	Hologramm - баримт бичгийг сэргээх, хадгалахаар тусгай аргаар авсан гэрэл зураг
homo	gleich - ижил	homogen - дан нэг төрлийн Homonym - ижил дуудлагатай, өөр утгатай үгүүд

		Homophobie - ижил хүйстний харилцан дурлалыг эсэргүүцэгч
homöo, homoio	ähnlich - төстэй	Homöopathie - эмчилгээний нэг төрөл (эрүүл болон өвчтэй хүнд адилхан шинж тэмдэг илрүүлэх эм)
hydro, hyd, hydr	Wasser - ус	Hydroskopie - чийг, шингэн хуримтлуулагч, чийг шалгагч Hydrometer - чийг хэмжигч
iatr, iater	Arzt - эмч	Geriatric - Настангуудын эмчилгээ Pädiatrie - Хүүхдийн эмчилгээ Psychiater – сэтгэцийн эмч iatrogen - эмчилгээний ур дагвараар илрэх өвчин
id	Aussehen - төрх	Identität - өөрийн гэрчилгээ
idio	Eigen - сонин, өөриймсөг	Idiot - мангар, тэнэг Idiom -өвөрмөгц хэллэг
iso	gleich - адил, ижил	isotonisch - ижил даралт, хүчдэл Isobare - агаарын ижил даралттай газар нутаг isomorph - ижил хэлбэрийн Isotropie - чигээс үл хамаарах шинж чанар Isotop - атомын ижил төстэй цөмүүд
itis	Entzündung - шархлаа	Castritis - ходоодны салсны шархлаа
kal, kall(i)	schön - гоё, гоёмсог	Kalligrafie - хичээнгүй үсэг, цэвэр бичиг Kaleidoskop - тольдож ажиглах багаж
kardio	Herz - зүрх	Kardiologie - зүрхний эмчилгээ, зүрх судлал Kardiogramm - зүрхний бичлэг Endokarditis - зүрхний дотоод ханын үрэвсэл
kinet, kines	bewegen - хөдөлгөөн	Kino Kinetik - хөдөлгөөний судлал Kinematik - хөдөлгөөний онол
klin	Neigen - хэлбийх, хазайх	Deklination - ялгалахуй
krat	Stärke - хүч чадал Macht - эрх мэдэл Herrschaft - ноёрхол	Aristokratie - ясгууртан, сурвалжтан Bürokratie - хүнд суртлын ноёрхол Demokratie - ардчилал
kryo	Kälte - хүйтэн	Kryotechnik - хүйтний өдөөгч багаж
kryp(to)	verstecken - нууцлах, далдлах	Kryptologie - техникийн аргаар мэдээлэлийг найдваржуулах шинжлэх ухаан, Kryptografie - мэдээллийг нууцлах шинжлэх ухаан Krypta - Сүмийн доорх шарилын газар
Leg log, logo	lesen - унших rechnen - бодох reden - ярих	Legasthenie - унших бичих чадвар муу Logopädie - хэл, яриа, дуу хоолойн засал Apologie - хамгаалах, батлах бичиг, яриа, илтгэл,

	Wort - үг Rede - яриа	Logik - учир зүй, утга авцалдаа Prolog - угтуул үг Epilog - төгсгөлийн үг Nekrolog - гашуудлын өгүүлэл
lith	Stein - чулуу	Lithografie - чулуун бараар хэвлэх технологи
Lys lyt	Auflösung - ууршиг, шингэх, задрах	Lysimeter - хөрсний усны шингэлт, ууршилтыг хэмжих багаж Dialyse - цус цэвэрлэх
makro	groß - бүхэл, иж бүрдэл	Makrokosmos - одон орон, дэлхий ертөнц
mer	Teil - хэсэг	Polymer - олон ижил хэсгээс бүрдэх химийн элемент
meta	mit, mitten, zeitl.: nach, übertr.: über, hinter, neben	Metadaten - бусад мэдээлэлийг өөртөө агуулах мэдээлэл
mikro	klein - жижиг, бичил	Mikrobe - бичил биетэн Mikrobiologie - бичил амин судлал
mim	Nachahmung - дууриах	Pantomime - үггүй жүжиг
mon(o)	Allein - ганцаар	Monarchie - хаант засаг
morph	Gestalt - хэлбэр, бүтэц	Morphologie - хэлбэр, бүтэц судлал
nano	-1/1000000000	Nanometer - Нанометр
nekro	tot - үхэл	Nekrolog - гашуудлын үг (өгүүлэл)
neo, nea	neu - шинэ	Neoliberalismus - шинэ либерализм
neur(o)	Nerv - мэдрэл	Neurologie - мэдрэл (өвчин) судлал Psychoneuroimmunologie - мэдрэл-даавар-дархлааны тогтолцооны харилцан үйлчилгээг судлах шинжлэх ухаан
nomo	Gesetz - хууль	Astronomie - одон орон судлал
oligo, olig	Wenig - цөөхөн	Oligarchie - цөөнхийн эзэрхэл
ops, opt	Auge – нүд Sehen - харах,	Autopsie - (хүүр) задлан шинжлэх Biopsie - организмаас сорьц авах Optik - гэрэл зүй
ortho	Recht – зөв aufrecht - хэвийн	Orthographie - зөв бичих дурэм Orthopädie - согог засал Logopädie - хэл, яриа засал
päd(o)	erziehen - хүмүүжүүлэх	Pädagogik - сурган хүмүүжүүлэх ухаан
palä(o)	alt - хуучин, эртний	Paläontologie - эртний амьтан ургамал судлал Paläografie - эртний бичиг үсэг судлах ухаан
para	Neben - дэргэд, хажууд,	Paranoia - айдасын ин

	зэрэгцээ	
path(o)	Leiden - эмгэг	Pathologie - эмгэг судлал apathisch – ноомой Psychopath - сэтгэцийн гажигтай хүн
patr	Vater - аав, эцэг	Patriarchat - эцгийн эрхт ёс Patriot - эх оронч Patrone - ивээгч
petr(o)	Stein - чулуу	Petrologie - чулуу судлал
pher phor	Tragen - тархах, дамжих	Metapher – зүйрлэл Peripherie - зах газар тойргын хүрээ Periskop - яндан дуран
phil	Freund - найз	Philanthropie - нигүүлсэнгүй үзэл
phleg	Glut- нурам	Phlegmatisch - ноомой
phob	Angst - айдас	Aquaphobie - уснаас айх
phon	Stimme - дуу, чимээ, дуу авиа зуй	Phonetik - авиа зуй
phos, phot	Licht - гэрэл	Photographie - гэрэл зураг
phys, physio	Natur - байгаль	Physiotherapie - Физик эмчилгээ
pol	Achse - туйл, тэнхлэг	Polarität - туйлжилт
polem	Krieg - дайн, зөрчилдөөн	Polemik - мэтгэлцээн
poly	Viel - олон	Polygamie - олон эхнэр авах Polyglott - олон хэл мэдэх Polygon - олон өнцөгт
prax, prag, prakt	Tat, Handlung - үйл явдал, хэрэгжүүлэлт	Praxis – дадлага туршлага pragmatisch - ажил хэрэг ч praktisch - бодит
pseud(o)	falsch - буруу, хуурамч	Pseudonym - нууц нэр
psych(o)	Seele - сэтгэц	Psychologie - сэтгэц судлал
rhetor	Redner - илтгэгч	Rhetorik - уран илтгэл судлал
rhin	Nase - хамар	Rhinitis - хамрын хөндийн үрэвсэл (хамрын ханиад)
rhod(o)	Rose - сарнай	Rhododendron - сарнайн мод
rhythm(o)	Takt - ая эв, хэмнэл	Rhythmus - жигд хэм
sark(o)	Fleisch - мах	Sarkasmus - өжлол

schiz, schis	Spaltung - тогтворгүй	Schizophrenie - солио өвчин
sem	Zeichen - шинж, тэмдэг, зураглал, утга	Semantik - утга зүй Semiologie - шинж, тэмдэг, зураглал судлал
sep	faulen - ялзрах, муудах	Sepsis – үжил Antiseptikum - үжил арилгагч
skler	spröde - хэврэг, бутармаг	Sklerose - судас хатуурах өвчин
skop	beobachten - ажиглаж, тандах	Demoskopie - санаа, үзэл бодол судлал Horoskop - зурхайн мэрэг Stethoskop - чагнуур
soph	Weisheit - цэцэн ухаан	Philosophie - гүн ухаан
sphär	Kugel - бөмблөг, бөмбөрцөг	Atmosphäre - агаар мандал
steno	eng - нарийн, шахуу, таталган	Stenografie - таталгана бичиг
stereo	Fest - тогтсон	Stereotyp - тогтсон хэв шинжит
tach(o)	schnell - хурдан	Tachometer - хурд хэмжигч
tele	fern - алс, хол	Telekommunikation - цахилгаан холбоо Telephatie - алсаас мэдрэхүй
thanato	Tod - үхэл, хагацал	Thanatologie - үхэл, оршуулгын шинжлэх ухаан - эдгэршгүй өвчнийг егүүтгэх
the(o), thus	Gott - бурхан	Theologie - шашин судлал
therm	warm - дулаан	Endotherm - дотоод халуун
tom	Zerteilen - хуваах, салгах	Atom - үл хуваагдагч
top(o)	Ort - орон, байр	Topologie - байр, талбай судлал Topographie - байр зүй
troph	Ernährung -тэжээл	Chemotrophie - хими тэжээл
typ	Gestalt - хэв	Typographie - хэвлэх үйлдвэр
xeno	Fremder - харийн	Xenophobie - харийнханыг дайсагнах
xyl	Holz - мод	Xylophon - ксилофон(модон цохиурт хөгжим)
zoo	Lebewesen - амьтан	Zoopark - амьтны хүрээлэн